

Convenció **Ajuntament + Sostenible**

La Convenció Ajuntament + Sostenible _ **Document final**

Juny 2010



Ajuntament de Barcelona



**Barcelona
pel Medi
Ambient**

Índex

1. Introducció.....	3
2. Objectius de la Convenció Ajuntament + Sostenible	5
3. El procediment de la Convenció A+S	6
3.1 Òrgans de la convenció.....	6
3.2 Procediment participatiu	11
3.2.1 Comissió Institucional.....	11
3.2.2 Comissió Tècnica	11
3.2.3 Grups de treball temàtics.....	11
3.2.4 Participació <i>online</i>	13
3.2.5 La comunicació	13
4. La Convenció A+S.....	15
5. Resultats: “Pla Ajuntament + Sostenible, compromisos de futur”	18
Annexos	28
<i>Annex 1. Relació de treballadors i treballadores municipals participants als grups de treball.....</i>	<i>29</i>
<i>Annex 2. Recull de la difusió de la Convenció A+S.....</i>	<i>30</i>
<i>Annex 3. Programa de la Convenció Ajuntament + Sostenible</i>	<i>35</i>
<i>Annex 4. Votacions electròniques: resultats i respostes</i>	<i>36</i>
<i>Annex 5. Convenció A+S, un exemple d’ambientalització d’esdeveniments....</i>	<i>40</i>
<i>Annex 6. Premi a la Millor Iniciativa + Sostenible.....</i>	<i>44</i>
<i>Annex 7. Reconeixements a les trajectòries de dependències municipals en la incorporació de criteris de sostenibilitat.....</i>	<i>52</i>
<i>Annex 8. Resultats de l’enquesta d’avaluació de la Convenció A+S.....</i>	<i>54</i>

1. Introducció

L'Ajuntament de Barcelona treballa des del 2001 per ser una administració sostenible. L'aprovació del Programa Oficina Verda a rel dels primers treballs de diagnosi ambiental interna de les Cases Consistorials i l'IMEB (1997-1999) i l'elaboració de la Guia Oficina Verda, representa el punt de partida del camí per fer del Consistori una organització més responsable ambientalment i socialment.

A partir de l'experiència positiva del Programa Oficina Verda, l'Ajuntament de Barcelona, en el marc de l'Agenda21, impulsa el Pla Ajuntament+Sostenible amb la voluntat d'ampliar les bones pràctiques ambientals i socials al conjunt de l'acció municipal: es passa d'"Oficina" a "Ajuntament" perquè l'àmbit de treball va més enllà de les oficines, com la contractació de serveis i la construcció i rehabilitació d'edificis, i de "verda" a "sostenible" perquè també s'inclou el vector social de la sostenibilitat.

El Programa Oficina Verda (2001-2005) i a partir de 2006 el Pla A+S, han convertit a l'Ajuntament de Barcelona en un referent a nivell estatal i europeu de la compra verda i de la promoció d'un funcionament intern més sostenible. En aquest sentit, destaquen la introducció de clàusules ambientals i socials en la contractació pública o l'aprovació al 2008 d'una mesura de govern per a la contractació responsable, introduint el concepte de reserva social.

Amb l'objectiu de renovar i reforçar el compromís del consistori vers la sostenibilitat, al 2009 s'inicia un procés participatiu intern que, d'una banda, realitza la revisió i el balanç dels 10 anys de treball intern per la sostenibilitat i, de l'altra, permet definir de manera participada els objectius i les línies d'acció estratègiques pel futur. Aquest procés, d'un any de durada, conclou amb la realització de la Convenció Ajuntament+Sostenible el 18 de març de 2010 .

L'informe recull el procediment i la metodologia de treball emprada en cada una de les fases del procés participatiu, així com els principals resultats del mateix. A més, es presenta el document "Pla Ajuntament + Sostenible, compromisos de futur " que, com a document resultant últim de tot el procés i contribució del Pla A+S a la propera Convenció de Signants de l'Agenda21 de Barcelona, recull els objectius estratègics que han de guiar el Pla A+S a mig i llarg termini.

El present informe és, per tant, el resultat d'un llarg procés de treball conjunt de molts professionals municipals que, amb el seu compromís quotidià vers la sostenibilitat, contribueixen a la millora contínua de l'Ajuntament de Barcelona.

2. Objectius de la Convenció Ajuntament + Sostenible

L'estratègia per a la gestió sostenible de l'Ajuntament de Barcelona, impulsada des de 2006 pel Pla A+S, ha fet que gran nombre de dependències municipals, instituts i empreses públiques hagin anat incorporant criteris de sostenibilitat ambiental i/o social en el seu funcionament.

En aquest context, la Convenció A+S es concep com un punt d'inflexió en el marc del treball del Pla que permet seguir avançant en la millora contínua vers la sostenibilitat en el conjunt de l'organització, i consolidar i/o plantejar nous objectius de millora ambiental i de sostenibilitat social.

D'altra banda, per la pròpia naturalesa del Pla, que estableix objectius sobre la mateixa organització municipal, es fa indispensable la implicació dels treballadors i treballadores; per això es planteja un procés de treball participatiu que obri vies de comunicació, promogui l'intercanvi de coneixements i la creació conjunta de propostes, generi complicitat entre els implicats, i alhora engresqui al personal a col·laborar i treballar proactivament vers la sostenibilitat. Així mateix, el procés ha de permetre reforçar la transversalitat dins d'una organització complexa, implicant a totes les dependències municipals. Tan sols en aquesta direcció, elevant el procés al major grau de participació possible, tant en la presa de decisions com en l'actuació conjunta, es poden assolir els objectius envers la sostenibilitat.

Tot tenint en compte aquesta filosofia de treball, els objectius específics de la Convenció A+S han estat:

1. **Balanç del Pla A+S.** Revisar les accions vers la sostenibilitat ambiental i social desenvolupades en el conjunt de l'organització municipal des de l'inici del pla fins l'actualitat (2001-2009).
2. Acordar de manera participada quins haurien de ser **els objectius i les accions futures** a dur a terme (2009-2012).
3. Promoure la **implicació i la complicitat** del conjunt de l'organització en el Pla Ajuntament+Sostenible.
4. Donar **visibilitat** i dotar de **centralitat al Pla Ajuntament+Sostenible** en el marc municipal.



3. El procediment de la Convenció A+S

3.1 Òrgans de la convenció

La Convenció A+S ha estat un procés de treball intern del qual han format part sectors, districtes, empreses, instituts i patronats municipals; coordinat des del Departament de Millora Continua de l'Àrea de Medi Ambient que conclou amb un acte institucional celebrat el 18 de març de 2010.

Donada la complexitat de l'organització municipal, les característiques i els objectius del procés participatiu, s'han constituït dos òrgans gestors: la Comissió Institucional i la Comissió Tècnica; així com la creació de grups de treball formats per treballadors i treballadores municipals, com a essència del procés participatiu inspirador de la Convenció.

La **Comissió Institucional**, presidida per l'Imma Mayol, tinenta d'alcalde de Medi Ambient, i l'Andreu Puig, gerent de l'Ajuntament de Barcelona com a vicepresident, va ser constituïda al juliol de 2009. Les funcions d'aquest òrgan han estat legitimar el procés i institucionalitzar-lo, així com informar d'una manera formal i institucional a totes les parts implicades en el procés, el que ha permès dotar de pluralisme i afavorir la participació. La Comissió Institucional ha proporcionat garanties i ha legitimat el propi procés i els resultats assolits.

D'altra banda, al juny de 2009 també es va constituir la **Comissió Tècnica**, presidida per la Lídia Garcia, directora de Serveis de Gestió del Coneixement de l'Àrea de Medi Ambient. Aquesta comissió va assumir les funcions organitzatives de la convenció referents a l'establiment del calendari de treball, el procediment i les qüestions logístiques pròpies del procés.

Membres de les comissions de la Convenció A+S	
Comissió institucional	Comissió tècnica
<ul style="list-style-type: none"> • Presidenta: Imma Mayol, tinenta d'alcalde de Medi Ambient. • Vicepresident: Andreu Puig, gerent Ajuntament de Barcelona. 	<ul style="list-style-type: none"> • Presidenta: Lídia Garcia, directora de Gestió del Coneixement.

Membres de les comissions de la Convenció A+S	
Comissió institucional	Comissió tècnica
<ul style="list-style-type: none"> • Participants: <ul style="list-style-type: none"> - Jordi Campillo, gerent Àrea de Medi Ambient. - Eduard Vicente, gerent Serveis Generals i Coordinació Territorial. - Mari Carme Fernández González, gerent districte Gràcia. - Gemma Arau Ceballos, gerent districte Les Corts. - Carlos Arias, gerent Recursos Humans. - Joan Conde, conseller delegat Barcelona d'Infraestructures Municipals, S.A. - Marta Clari, gerent Institut de Cultura de Barcelona. - Jordi Torrades, gerent Institut Municipal de Mercats. - Jordi Vilalta, director Control de Gestió. • Coordinació i enllaç amb la comissió tècnica: Lídia Garcia, directora Gestió del Coneixement, Àrea de Medi Ambient. 	<ul style="list-style-type: none"> • Participants: <ul style="list-style-type: none"> - Xavier Felip, cap del Departament de Millora Contínua. - Helena Barracó, responsable del Pla Ajuntament + Sostenible. - M^a Lourdes Carreras, cap del grup de treball Convenció Ajuntament + Sostenible del projecte CLIMA. - Miquel Reñé, cap del Departament de Participació, Àrea de Medi Ambient. - Teresa Franquesa, cap del Departament d'Estratègia, Àrea de Medi Ambient. - Sònia Frías, directora de Serveis d'Educació Ambiental, Àrea de Medi Ambient. - Maria Rodríguez, Gerència de Recursos Humans i Organització. - Francesc Roma, Serveis Personals, Districte de Gràcia (referent Pla Ajuntament + Sostenible). - Ana Alcantud, Ecoinstitut Barcelona (assistència tècnica al Pla Ajuntament + Sostenible). - Marta Rubio, Oficina de Medi Ambient, Universitat Autònoma de Barcelona. - Olga Núñez i Yolanda López, Activa Congressos, Organització Professional de Congressos (encarregades de l'organització de l'esdeveniment). - Eva Guarino, responsable de Comunicació Interna de l'Àrea de Medi Ambient

En relació als **grups de treball**, formats pels treballadors i treballadores municipals, es van crear cinc grups temàtics, d'acord amb les àrees d'actuació prioritàries del Pla A+S.

A continuació es descriuen els grups de treball temàtics, els temes bàsics tractats en cada un dels grups i les dependències participants.

1. Construcció, obres i rehabilitació d'edificis

Grup de treball sobre els aspectes ambientals de la rehabilitació d'edificis i la nova construcció. Els eixos bàsics de treball són:

- Materials constructius i d'obres sostenibles, entre ells la fusta.
- Processos constructius i d'obres sostenibles, ús i despesa de materials.
- Incorporació de criteris de sostenibilitat en projectes de construcció i rehabilitació d'edificis, eficiència energètica i incorporació de panells solars, sistemes de reaprofitament d'aigües.
- Incorporació de criteris de sostenibilitat en els projectes d'obres.

Dependències participants

- Àrea d'Urbanisme i Infraestructures.
- Àrea de Medi Ambient.
- Consorci d'Educació de Barcelona.
- Districte d'Horta-Guinardó.
- Districte de l'Eixample.
- ProEixample.
- ProNouBarris.
- Agència de Promoció del Carmel i Entorns.
- Barcelona de Serveis Municipals, SA.
- Barcelona Gestió Urbanística SA.
- Barcelona d'Infraestructures Municipals, SA.
- Institut Municipal de Paisatge Urbà i Qualitat de Vida.
- Institut Municipal de Persones amb Disminució.
- Patronat Municipal de l'Habitatge.

2. Estalvi i eficiència dels recursos ambientals en edificis públics:

Grup de treball sobre el manteniment dels edificis, abastant tots els aspectes que tenen a veure amb el funcionament ordinari de l'edifici:

- Energia: Il·luminàries, ordinadors, sistemes d'estalvi energètic, panells solars, aparells elèctrics i electrònics.
- Aigua: usos i sistemes d'estalvi.
- Neteja i recollida selectiva de residus.
- Manteniment d'edificis.

Dependències participants

- Àrea de Serveis Generals i Coordinació Territorial.
- Àrea de Medi Ambient, Àrea d'Acció Social i Ciutadania.

- Àrea de Prevenció, Seguretat i Mobilitat.
- Districte de Sant Andreu.
- Districte Nou Barris.
- Districte Sant Martí.
- Districte de Ciutat Vella.
- Barcelona de Serveis Municipals, SA.
- Institut Municipal de Serveis de Barcelona.

3. Coordinació del Pla A+S amb altres programes i actuacions municipals:

Grup de treball sobre la coordinació del Pla A+S, per tal de millorar l'encaix del Pla en el conjunt de l'organització. Els eixos bàsics de treball són:

- La dimensió polític-normativa del Pla A+S.
- Coordinació i integració del Pla A+S amb altres plans municipals.
- Col·laboració institucional amb altres organismes municipals.
- Comunicació amb la ciutadania i altres administracions públiques a nivell europeu.

Dependències participants

- Gerència Municipal.
- Àrea de Medi Ambient.
- Àrea de Prevenció, Seguretat i Mobilitat.
- Àrea de Recursos Humans i Organització.
- Àrea de Promoció Econòmica.
- Districte de Sant Andreu.
- Districte de l'Eixample.
- Districte de Sarrià-Sant Gervasi.
- Barcelona d'Infraestructures Municipals, SA.
- Institut de Cultura de Barcelona.

4. La dimensió social de l'Ajuntament+Sostenible:

Grup de treball sobre la dimensió social de la sostenibilitat en el Pla A+S. Els eixos bàsics de treball són:

- Les condicions laborals i la pràctica de contractació del propi ajuntament especialment pel que fa a la contractació de personal amb especials dificultats.

- La promoció i el suport a l'economia social i solidària: comerç just, empreses d'inserció, centres especials de treball.
- Evitar la compra de productes que produeixin injustícia social com el treball infantil.

Dependències participants

- Àrea de Serveis Generals i Coordinació Territorial.
- Àrea de Medi Ambient.
- Àrea d'Acció Social i Ciutadania.
- Barcelona d'Infraestructures Municipals, SA.
- Barcelona Activa.

5. L'Ajuntament + Sostenible al dia a dia:

Grup de treball sobre iniciatives i pràctiques de treballadors i treballadores municipals per fer del treball diari una activitat el més sostenible possible. Els eixos bàsics a desenvolupar són:

- Bones pràctiques en l'ús i despesa dels materials.
- Bons hàbits en relació a l'ús d'aigua i energia.
- Pràctiques de minimització i recollida selectiva de residus.

Dependències

- Àrea de Recursos Humans i Organització.
- Àrea d'Urbanisme i Infraestructures.
- Àrea de Medi Ambient.
- Àrea de Promoció Econòmica.
- Districte de Ciutat Vella.
- Districte de Sants.
- Districte de Les Corts.
- Districte d'Horta-Guinardó.
- Districte de Gràcia.
- Barcelona d'Infraestructures Municipals, SA.
- Institut de Cultura de Barcelona.
- Institut Barcelona Esports.
- Institut Municipal de Persones amb Disminució.

3.2 Procediment participatiu

En el procés per arribar a l'acte final de la Convenció A+S, van treballar paral·lelament els 3 òrgans creats *ad hoc*, coordinats des de Serveis de Gestió del Coneixement i des del Departament de Millora Continua de l'Àrea de Medi Ambient.

3.2.1 Comissió Institucional

La Comissió Institucional es va reunir dues vegades al llarg de tot el procés per supervisar i legitimar el pla participatiu, així com per validar qüestions organitzatives i comunicatives. Així mateix, també va escollir els departaments municipals a reconèixer per la seva trajectòria en ambientalització.

3.2.2 Comissió Tècnica

Per tal de gestionar les accions organitzatives i logístiques, la Comissió tècnica va trobar-se en tres ocasions al llarg del procés. Va treballar en el desenvolupament i la valoració de les reunions dels grups de treball i dels processos de participació *online*, en el tancament del document de compromisos de l'Ajuntament, així com en el disseny de l'acte de cloenda. En l'última fase d'organització de la Convenció A+S, dins de la Comissió Tècnica, va constituir-se el Grup Operatiu de Seguiment (G.O.S.), el qual, mitjançant reunions setmanals, es va responsabilitzar de coordinar els aspectes logístics de l'esdeveniment final.

3.2.3 Grups de treball temàtics

Cadascun dels grups temàtics de treball es va reunir dues vegades. Una primera a l'estiu i la segona durant la tardor de 2009. Les sessions dels grups, als quals van assistir un total de 95 treballadors i treballadores - veure annex 1 -, van desenvolupar-se en un ambient molt participatiu i es va destacar la necessitat de crear espais per compartir experiències i discutir tècnicament sobre línies de treball resultants del procés.



Grups de treball: “L’Ajuntament +Sostenible el dia a dia” – esquerra - i “Manteniment d’edificis públics” - dreta – en plena sessió de treball.

La primera jornada de treball va consistir en una sessió d’anàlisi i diagnosi de l’estat del tema tractat. Així, en els grups va haver una primera part de treball consistent en la posada en comú de les accions i iniciatives empreses fins al moment i una segona part de valoració i anàlisi de punts forts i punts febles de les mateixes. En aquest sentit, la primera sessió de treball de grup va servir per, d’una banda, compartir l’experiència i el bagatge de cada una de les dependències i, de l’altra, valorar aquesta experiència de manera compartida.

Posteriorment a la realització de la primera reunió del grup es va elaborar un primer document de diagnosi que es va compartir amb els participants per a que donessin el seu vist-i-plau a la feina feta.

Un cop superada la fase de treball de diagnosi de les accions passades, es va plantejar als treballadors i treballadores participants l’elaboració de propostes futures prioritàries. Amb aquesta finalitat es va enviar a tots els participants un qüestionari a respondre abans de la següent sessió de treball per així, en la segona reunió del grup, posar en comú i discutir les reflexions individuals de cadascun dels participants.

La segona sessió de treball, a partir del recull de respostes dels qüestionaris rebuts, tenia com a objectiu principal la discussió i concreció d’accions futures. La primera part de la reunió va servir per recordar els principals resultats de la sessió de diagnosi i, posteriorment, presentar els resultats obtinguts dels qüestionaris individuals i discutir-los conjuntament. Durant la segona part van formar-se subgrups, d’acord als diferents àmbits temàtics sorgits de les propostes, per desenvolupar en detall accions de futur. Més concretament es va treballar sobre:

- el COM: Concretar quin és el procediment per dur a terme la proposta.
- el QUI: Quins departaments o dependències hi han d’estar implicats i què han de fer.
- els RECURSOS ECONÒMICS: concretar quins són els recursos econòmics necessaris per dur a terme la proposta.

- el QUAN: concretar el calendari d'actuació.

A partir d'aquest treball conjunt en cada un dels cinc grups de treball temàtics es van consensuar finalment 30 línies d'acció.

Cada una de les sessions de treball dels grups va incloure una visita a instal·lacions emblemàtiques municipals que van ser de gran interès per als assistents a les sessions de treball. La visita a les plaques solars de l'Espai Jove de Gràcia – esquerra - i a la planta de recollida pneumàtica de residus de la plaça Lesseps – dreta – en són un exemple.



3.2.4 Participació *online*

A partir dels resultats obtinguts, va dissenyar-se un qüestionari de valoració de les 30 línies d'actuació sorgides al grups de treball i classificades segons els objectius estratègics del Pla A+S. Aquesta segona fase participativa va realitzar-se a través de la plataforma virtual "Delibera", un instrument en xarxa que permet la participació no presencial i oberta a tots els treballadors i treballadores municipals.

Un total de 124 persones van realitzar l'enquesta *online*, permetent conèixer millor el grau de conformitat sobre cadascuna de les línies d'acció, així com rebre noves aportacions i valoracions. Finalment, el procés participatiu no tan sols ha servit per observar un elevat grau de consens sobre les línies, sinó que també s'han inclòs algunes aportacions en els resultats finals.

3.2.5 La comunicació

La comunicació també ha estat un aspecte clau en tot el procés de treball. Amb l'objectiu d'informar a tots els treballadors i treballadores municipals, tant de l'acte com

del desenvolupament dels processos de participació, es crea un lloc web per a la Convenció A+S (www.convencioajuntamentsostenible.cat) i s'empren tots els canals de comunicació disponibles com l'Info A+S o La Municipal entre d'altres –veure annex 2 -.

Igualment, des del Departament de Millora Continua s'ha elaborat la documentació pertinent del treball realitzat i els resultats obtinguts, que es poden consultar al lloc web de la Convenció A+S.

Finalment, a partir del procés de treball cap a la Convenció A+S, la revisió de les línies estratègiques, els objectius i les noves línies d'acció del Pla A+S s'ha recollit en el document “Pla Ajuntament + Sostenible, compromisos de futur” – veure apartat 5.-, en el qual s'estableix el compromís de la institució per treballar per la realització de les línies d'actuació definides.

4. La Convenció A+S

La Convenció Ajuntament + Sostenible es va celebrar el dia 18 de març de 2010 al Centre Cívic La Sedeta, un equipament municipal ubicat al districte de Gràcia.

A la jornada, que es va desenvolupar al llarg de tot un matí, es va convidar a tots els gerents municipals i tots els treballadors i treballadores participants als grups de treball. La convocatòria va resultar tot un èxit, amb una assistència de 271 persones.

La Convenció A+S va ser un espai de trobada, emmarcat en un ambient distès i festiu, en el qual es va poder fer una reflexió col·lectiva per valorar i aprendre de les actuacions passades i per plantejar i encoratjar a afrontar conjuntament prioritats futures de treball per a l'ambientalització interna de l'organització municipal.

La participació directa en la convenció d'alts càrrecs de l'organització municipal, el Sr. Jordi Hereu, alcalde de Barcelona; el Sr. Andreu Puig, gerent municipal de l'Ajuntament de Barcelona; i la Sra. Imma Mayol, tinenta d'alcalde de Medi Ambient; així com la presentació del procés de treball participatiu i del document resultant "Pla Ajuntament + Sostenible, compromisos de futur", va suposar un acte de reafirmació del compromís de l'organització per la millora continua per la sostenibilitat de la gestió interna municipal.

L'Alcalde de Barcelona donant la benvinguda als assistents a la Convenció Ajuntament + Sostenible. Als espais del Centre Cívic La Sedeta van reunir-se 271 professionals municipals.

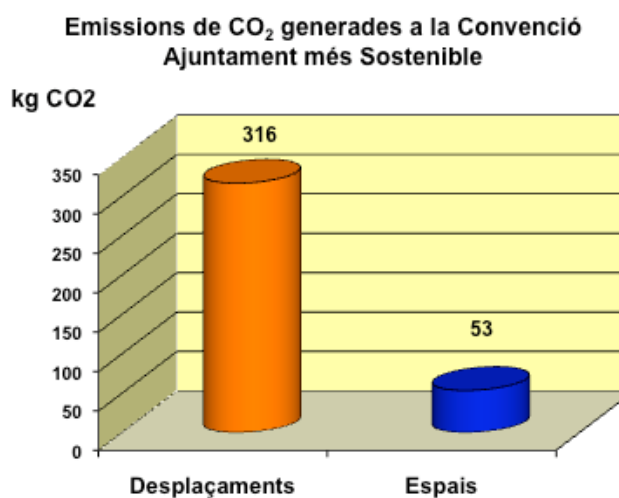


Una de les claus d'èxit de l'acte va ser la col·laboració d'en Carles Vázquez (cap del Departament de gestió de residus de l'Àrea de Medi Ambient) i d'en Francesc Roma (tècnic de barri del Coll del Districte de Gràcia) en la dinamització i desenvolupament de l'acte segons els programa previst – veure annex 3 -. Durant el desenvolupament del programa també va utilitzar-se un sistema de votacions electròniques per anar realitzant preguntes, amb respostes immediates – veure annex 4 -, referents al Pla

A+S a tots els assistents. Aquest element interactiu va ajudar a dinamitzar la jornada i va permetre informar sobre dades interessants relacionades amb el propi pla.

Així mateix, la Convenció A+S va ser un exemple d'ambientalització d'actes, gràcies a la col·laboració de l'Oficina de Medi Ambient de la Universitat Autònoma de Barcelona. En aquest sentit, es van realitzar un seguit d'actuacions – veure annex 5 - a fi de minimitzar l'impacte ambiental associat a la celebració de l'esdeveniment i visualitzar en el seu transcurs totes les bones pràctiques en matèria de sostenibilitat dutes a terme en les fases d'organització, celebració i posterior a l'acte.

Una de les preguntes interactives de l'acte "Quin és el mitjà de transport principal que heu utilitzat per arribar fins a la Convenció?" va servir per informar de les emissions de CO₂ associades a la realització de l'esdeveniment. Un total de 369 kg de CO₂ van emetre's deguts als desplaçaments realitzats i als consums dels espais.



La Convenció A+S també va servir per fer lliurament del Premi a la Millor Iniciativa + Sostenible i atorgar els diplomes de reconeixement a les dependències amb les trajectòria en la incorporació de criteris de sostenibilitat en la gestió més destacables de l'organització.

El Premi a la Millor Iniciativa + Sostenible, al qual van presentar-se vuit candidatures – veure annex 6-, va ser concedit al projecte "Introducció de criteris d'ambientalització a l'esdeveniment de La ciutat de les Persones". El premi, que consistia en un cap de setmana per a dues persones a les Planes del Son (centre de natura i desenvolupament sostenible dels Pirineus), va ser recollit per la Sra. Juani Gómez.

En el cas dels reconeixement a les trajectòries en la incorporació de criteris de sostenibilitat en la gestió, la Comissió Institucional va decidir atorgar-los al Servei Central de Compres de Serveis Generals de l'Ajuntament de Barcelona, al Patronat Municipal de l'Habitatge de Barcelona i al Districte de Gràcia –veure annex 7-.

Es van atorgar 3 reconeixements a les trajectòries en la incorporació de criteris de sostenibilitat en la gestió i un Premi a la Millor Iniciativa + Sostenible. D'esquerra a dreta: Francesc Roma i Mari Carme Fernández González (tècnic de barri del Coll i antic responsable de l'Agenda 21 de Gràcia, i la gerent del Districte de Gràcia), Eduard Castells (cap del Servei Central de Compres), Cristòfor Querol (director de serveis tècnics del Patronat Municipal de l'Habitatge), Juani Gómez (tècnica del Departament de Comunicació i Qualitat) i. Jaume Font (gerent del Patronat Municipal de l'Habitatge)



En general, el resultat de la Convenció Ajuntament + Sostenible fou molt satisfactori, tal i com es va recollir posteriorment mitjançant l'enquesta d'avaluació de l'acte –veure annex 8-. Tant els aspectes de contingut com organitzacionals van ser valorats positivament pels assistents. Les opinions i suggeriments realitzats també foren recollides i valorades, aportacions molt positives que permeten seguir avançant en la millora contínua del Pla A+S.

5. Resultats: “Pla Ajuntament + Sostenible, compromisos de futur”

Els resultats del procés de treball participatiu de la Convenció A+S s’han incorporat en un document de referència, “Pla Ajuntament + Sostenible, compromisos de futur”, en el qual s’acompanyen els objectius estratègics i les noves línies d’acció amb un manifest del compromís de l’organització per a la consecució dels mateixos. És, per tant, un document de grans paraules i, alhora, de fets concrets; un full de ruta per a aquest nou període de treball del Pla A+S.

Pla Ajuntament + Sostenible, compromisos de futur

L’Ajuntament, una organització compromesa amb la sostenibilitat

El Compromís ciutadà per la sostenibilitat - Agenda 21 de Barcelona es va aprovar el juliol de 2002 i té vigència fins l’any 2012. Nombroses organitzacions de la ciutat s’hi han adherit, fins arribar a les 327 actuals, a més d’una quantitat similar de centres educatius que participen al programa Agenda 21 Escolar. L’Ajuntament de Barcelona és també signant del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat des del 2006 i el Pla Ajuntament+Sostenible, d’ambientalització interna de l’Ajuntament, el qual forma part del Pla d’Acció 21 Municipal.

El present document vol reforçar el compromís municipal en la incorporació de criteris de sostenibilitat en els serveis i dependències municipals, establint els objectius estratègics que han de guiar del Pla Ajuntament+Sostenible a mig i llarg termini. Així mateix, serà la contribució del Pla Ajuntament+Sostenible a la Convenció de signants de l’Agenda 21 que es farà a la tardor del 2010 per tal d’avaluar col·lectivament el procés i els resultats obtinguts per l’Agenda 21 de Barcelona fins al moment, visualitzar l’evolució de la ciutat en termes de sostenibilitat des de l’any 2002, decidir els reptes prioritaris per als propers anys i reforçar la xarxa d’actors per la sostenibilitat.

La Convenció A+S, un nou impuls

La revisió i el balanç del Pla Ajuntament+Sostenible, s’ha dut a terme en el marc de la Convenció Ajuntament+Sostenible, que es planteja com un punt d’inflexió en el marc del procés de treball del Pla que permeti seguir avançant en la millora contínua vers la

sostenibilitat en el conjunt de l'organització i consolidar i/o plantejar nous objectius d'ambientalització.

La revisió de les línies estratègiques, els objectius i línies d'acció s'ha fet a través de cinc grups de treball temàtics formats per treballadors municipals referents en cada àmbit i, també, a través d'un procés participatiu obert a tots els treballadors municipals a través d'una plataforma virtual que permet afirmar que hi ha un ampli consens en les 30 línies d'acció que s'ha proposat tirar endavant. Així mateix, s'ha treballat per concretar els objectius o bé adaptar-los a les noves prioritats de caire ambiental i social sorgides en els últims anys.

De les 30 línies d'actuació fruit de les discussions dels grups de treball de la Convenció Ajuntament+Sostenible n'hi ha 16 que s'ha considerat que haurien de ser extensibles a tot l'Ajuntament en l'horitzó 2012 (curt i mig termini) i 14 que tenen un horitzó de realització a més llarg termini (2016- 2020). La relació de línies d'actuació es poden consultar a l'annex que acompanya al present document.

Els Objectius estratègics del Pla Ajuntament+Sostenible

Els Objectius estratègics són línies d'acció a mig - llarg termini que organitzen les actuacions del Pla. Cada objectiu comptarà amb indicadors de procés i –en la mesura del possible- amb indicadors de l'impacte ambiental concret de les accions dutes a terme.

D'altra banda, els objectius estratègics s'engloben dins de tres grups, segons els diferents àmbits d'actuació d'aquests: els ambientals, els socials i els de caràcter transversal. Així, els Objectius estratègics del Pla Ajuntament+Sostenible que l'organització municipal es compromet a treballar fins el 2020 són els següents:

Objectius estratègics ambientals

1. Contribuir a la reducció d'emissions de CO₂ provinents de dependències i serveis municipals.
2. Avançar en la prevenció de residus i millorar la recollida selectiva de residus a les dependències municipals.
3. Millorar l'estalvi d'aigua en les dependències i serveis municipals.
4. Ambientalitzar les obres, edificis i projectes municipals.

Objectius estratègics socials

5. Complir els convenis bàsics de la Organització Internacional del Treball (OIT) en les contractes municipals.
6. Fomentar l'economia social i sostenible.

Objectius estratègics transversals

7. Desenvolupar una cultura organitzativa socialment responsable i ambientalment correcta.
8. Establir una estratègia de comunicació del programa.

Els Objectius estratègics del Pla Ajuntament + Sostenible avancen en la mateixa direcció que les polítiques internacionals vers la sostenibilitat, fomentant la lluita contra el canvi climàtic i potenciant també actuacions estretament lligades com, per exemple, la prevenció dels residus i la seva correcta gestió, l'augment de l'eficiència energètica o la correcta gestió dels recursos hídrics mitjançant la minimització del consum d'aigua. Així mateix, s'ha volgut alhora estendre el concepte de sostenibilitat a l'àmbit social, fent-ne un eix vertebrador de la política municipal.

En aquest sentit, el consistori municipal treballarà per tal de fer efectiu el treball en les línies estratègiques descrites, establint els mecanismes de coordinació necessaris i impulsant fermament el Pla Ajuntament+Sostenible, entenent que per a la millora és necessari innovar, fixar nous objectius i aportar els recursos necessaris que permetin materialitzar el canvi. Aquest és un compromís que lliga

a l'Ajuntament de Barcelona amb la seva ciutadania, però que també representa un compromís amb la resta del món, apostant per continuar fent de la ciutat de Barcelona un referent en el seu compromís amb la sostenibilitat.

Barcelona, 18 de març de 2010

Annex

Objectius estratègics del Pla A+S i relació d'actuacions vinculades

En el següent annex es presenten les 30 línies d'actuació breument descrites, i agrupades dins de cadascun dels objectius estratègics del Pla Ajuntament + Sostenible.

Cal destacar l'elevat percentatge de treballadors que en el procés participatiu s'han mostrat en acord amb les línies d'acció plantejades (el 91% es mostren "molt d'acord" o "bastant d'acord" amb aquestes), resultats que avalen l'ampli consens sobre les línies d'actuació.

Objectius estratègics ambientals

1. Contribuir a la reducció d'emissions de CO₂ provinents de dependències i serveis municipals.

Actuacions a curt/mig termini

1.1. Aprovació i implementació del Pla d'Estalvi i Millora Energètica en edificis municipals (PEMEEM) I: objectius a curt termini. Aprovar i desenvolupar les actuacions a curt termini previstes al Pla d'Estalvi i Millora Energètica en edificis municipals (PEMEEM): accions de monitoreig i inversions en estalvi i eficiència energètica.

1.2. Increment de l'eficiència energètica en la il·luminació i la climatització de les dependències municipals. Consolidar la implantació de mecanismes d'eficiència energètica en la il·luminació: lluminàries de baix consum, reactàncies electròniques, temporitzadors...; i en la climatització, complint amb les temperatures de climatització establertes i les bones pràctiques associades. D'altra banda, en les noves dependències o en la remodelació d'existents garantir el compliment de mesures facilitadores de l'estalvi energètic com la sectorització de la il·luminació.

Actuacions de futur

1.3 Aprovació i implementació del Pla d'Estalvi i Millora Energètica en edificis municipals (PEMEEM) II: objectius a mig/llarg termini. Desenvolupar les actuacions previstes al Pla d'Estalvi i Millora Energètica en Edificis Municipals (PEMEEM) en el marc de les inversions en actius previstes fins 2010.

1.4. Increment de la producció i consum d'energia de fonts renovables a tots els edificis municipals (mitjançant instal·lació i contractació). Treballar per a que els edificis municipals incorporin al màxim les energies sostenibles ja sigui mitjançant la instal·lació d'elements per a la seva producció en aquells edificis on sigui possible, ampliant així la xarxa actual de centrals fotovoltaïques i solars tèrmiques municipals, o contractant subministraments d'energia produïda per fonts renovables.

2. Avançar en la prevenció de residus i millorar la recollida selectiva de residus a les dependències municipals.

Actuacions a curt/mig termini

2.1. Assoliment del 100% de consum de paper reciclat i minimització del consum en la impressió. Implantar definitivament l'ús del paper reciclat a totes les dependències de l'Ajuntament i, alhora, minimitzar el seu consum a través de mesures bàsiques com l'establiment per defecte de la impressió a doble cara i d'altres criteris d'eficiència en qualitat en tot els sistemes informàtics de l'Ajuntament.

2.2. Millorar el plec de contractació de neteja i recollida de residus de les dependències municipals: Incorporant bujols reciclats i dispensadors industrials de paper (WC i mans) i incorporant la responsabilitat de l'empresa de gestionar els residus i certificar la seva gestió. Contemplar en les noves contractacions de manteniment d'edificis la incorporació de bujols de materials reciclats per a la recollida selectiva de les dependències amb l'objectiu final de no substituir-los en cada canvi de contracte i minimitzar el consum de recursos en la substitució; i el canvi progressiu de dispensadors de paper (WC i mans) a formats industrials per minimitzar el consum de paper a les dependències. Així mateix, responsabilitzar al 100% a les empreses de serveis de manteniment i/o proveïdors de productes dels residus derivats de les seves activitats i embalatge de productes.

2.3. Facilitar la recollida externa per garantir l'èxit de la recollida selectiva interna. Identificar les dependències municipals amb dificultats logístiques de recollida selectiva (recollida externa) i facilitar la coordinació amb les empreses adjudicatàries dels serveis de recollida de residus per millorar-ne els processos.

2.4. Minimització del consum de paper en la difusió d'informació. Establiment de criteris per assolir una difusió optimitzada de recursos de comunicació (tríptics, fulletons, etc.) i, així, minimitzar el consum de paper associat.

Actuacions de futur

2.5. Minimització del consum de material d'oficina mitjançant noves tecnologies i l'ús compartit. Difondre i utilitzar la potencialitat de les noves tecnologies per reduir el consum de material d'oficina, sobretot paper, i fomentar l'ús compartit de material d'oficina mitjançant espais comuns per disminuir-ne el consum i optimitzar la seva utilització.

2.6. Estendre l'ús i compra de material d'oficina sostenible. Elaboració d'un manual pràctic sobre pautes sostenibles de compra de material d'oficina per a responsables de compres, i consolidar aquestes pautes de compra mitjançant formació i realitzant seguiment de l'evolució de les compres a les dependències municipals.

2.7. Consolidació i millora de la recollida selectiva. Garantir el correcte compliment de la recollida selectiva tant per part dels treballadors municipals com dels treballadors de les empreses de neteja contractades. Així, caldrà realitzar campanyes de suport i consolidació de la recollida selectiva i controlar la correcta gestió de les empreses de neteja complint els criteris establerts als plecs de condicions.

3. Millorar l'estalvi d'aigua en les dependències i serveis municipals.

Actuacions a curt/mig termini

3.1. Minimització del consum d'aigua. Consolidar la implantació de mecanismes d'estalvi d'aigua a les dependències municipals: doble descàrrega, temporitzadors i reguladors de cabal en aixetes, urinaris secs (per a nova construcció i substitució), així com, l'estandardització de les fonts de d'aigua potable a les dependències per garantir un subministrament de qualitat i que evitin consums d'aigua extres.

Actuacions de futur

3.2. Continuació del Pla per l'estalvi d'aigua en dependències i serveis municipals. Des del Pla Ajuntament + Sostenible es treballa amb recursos propis per a la implantació de sistemes i mecanismes d'estalvi d'aigua en les dependències municipals. Així, cal continuar treballant per promoure l'estalvi i els sistemes de control del mateix.

4. Ambientaltzar les obres, edificis i projectes municipals

Actuacions a curt/mig termini

4.1. Implementació de l'ambientaltzació d'obres. Difusió del nou Decret d'ambientaltzació de les Obres a la Ciutat de Barcelona per tal d'implantar els seus criteris en totes les futures obres a realitzar a la ciutat, mitjançant la nova guia d'ambientaltzació d'obres, formació i altres; a la vegada que afavorir la coordinació entre els diferents actors que treballaran amb la norma.

4.2. Compliment dels estàndards normatius vigents en la construcció, rehabilitació i projectes en l'espai públic. Treballar per garantir el compliment en tots els àmbits les normatives vigents, tant a nivell estatal i autonòmic: Codi Tècnic de l'Edificació, Decret d'Ecoeficiència..., com a nivell municipal: Decrets d'Alcaldia.

4.3. Incorporació de pintures i vernissos ecològics en el manteniment d'edificis municipals. Contemplar en els acabats de nous edificis i en les contractacions de manteniment la utilització de pintures i vernissos ecològics en interiors per minimitzar la presència de substàncies tòxiques i/o perjudicials sobre la salut i el medi ambient.

Actuacions de futur

4.4. Creació d'estàndards d'excel·lència ambiental en la construcció, rehabilitació i projectes en l'espai públic. La normativa vigent fixa uns mínims obligatoris. Tanmateix, l'Ajuntament de Barcelona hauria d'apostar per anar més enllà de la normativa vigent i crear uns estàndards ambientals i d'eficiència energètica d'excel·lència per complir en les seves actuacions: nous edificis o projectes.

4.5. Gestió i consolidació de l'ambientalització d'obres. Paral·lelament al procés d'implantació del Decret d'ambientalització d'obres caldrà consolidar els procediments i alhora crear instruments per garantir la seva correcta execució com, per exemple, la creació d'un comitè ambiental, la realització de seguiments in situ, ecoauditories, establiments d'indicadors de consum, entre d'altres.

Objectius estratègics socials

5. Compliment dels convenis bàsics de l'Organització Internacional del Treball (OIT) en les contractes municipals.

Actuacions a curt/mig termini

5.1. Inclusió del respecte als convenis bàsics de l'Organització Internacional del Treball (OIT) en els plecs de clàusules tipus. Incorporació en els plecs de clàusules tipus clàusules que garanteixin que els productes adquirits per l'Ajuntament directament o a través de serveis respectin els convenis bàsics de l'Organització Internacional del Treball (OIT) i així ho certifiquin les empreses responsables.

Convenis fonamentals de l'OIT:

- ✓ Abolició del treball forçós (convenis 29 i 105).
- ✓ Llibertat sindical i dret a la negociació col·lectiva (convenis 87 i 98).
- ✓ Igualtat de remuneració entre home i dona (conveni 100).
- ✓ Absència de discriminació per raça, color, sexe, religió, opinió, origen social o nacionalitat (conveni 111).
- ✓ Abolició del treball infantil (conveni 138).

Actuacions de futur

5.2. Modificació progressiva i control dels requeriments associats a la certificació del respecte als convenis bàsics de l'Organització Internacional del Treball (OIT) en els plecs de clàusules tipus. La manca de maduresa del mercat en relació a la certificació de respecte dels convenis bàsics de l'Organització Internacional del Treball (OIT) dels seus productes en tota la seva cadena de producció fa necessari iniciar processos d'acompanyament a les empreses i que finalment resultin en l'exigència de certificats específics en els plecs de clàusules tipus esmentats a l'actuació.

6. Foment de l'economia social i sostenible.

Actuacions a curt/mig termini

6.1. Creació de l'Oficina Virtual d'Assistència a la Contractació Responsable. Creació, consolidació i difusió de l'Oficina Virtual d'Assistència a la Contractació Responsable, una oficina virtual que a través d'un espai web doni suport a la contractació amb criteris ambientals i socials. L'oficina treballarà per l'assessorament, la formació, la incorporació de criteris en plecs tipus i el seguiment a través d'indicadors; coordinant-se des de Serveis Generals i Medi Ambient a partir dels seus propis recursos i redimensionant-se segons les noves necessitats sorgides.

Actuacions de futur

6.2. Millora del conveni col·lectiu per arribar a un salari mínim de 1.000 euros. Garantir a través de conveni col·lectiu un salari mínim de 1.000 euros per al personal contractat i subcontractat per executar serveis municipals.

Objectius estratègics transversals

7. Desenvolupar una cultura organitzativa socialment responsable i ambientalment correcta.

Actuacions a curt/mig termini

7.1. Posicionament del Pla A+S al més alt nivell de l'organització. Els informes de seguiment del Pla Ajuntament+Sostenible han de formar part de l'ordre del dia d'una reunió del comitè executiu com a punt específic, així com del plenari municipal. Cal també fer una selecció dels temes més estratègics del Pla (per exemple, allò que faci referència a la reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle).

7.2. Incorporació de criteris ambientals en la formació dels treballadors municipals. Desenvolupar, com acció conjunta i coordinada entre els departaments de recursos humans i medi ambient, plans de formació ambiental a tot el personal municipal i també a les noves incorporacions, garantir-ne els coneixements bàsics en matèria d'ambientalització a través del temari d'oposicions de funcionariat.

Per als plans de formació caldrà fer una avaluació de la formació actual dels treballadors municipals per tal de, per una banda, incorporar els aspectes ambientals en l'oferta de cursos i, per l'altra, crear nous cursos amb continguts específics de temàtica ambiental.

Pel que fa a les noves incorporacions, també desenvolupar i implantar "Plans d'acollida a nous treballadors" a cadascuna de les dependències i sectors municipals a través dels quals es transmetin els valors, criteris i instruments d'ambientalització de l'Ajuntament i es faciliti un kit de benvinguda per promoure les bones pràctiques a la feina.

Actuacions de futur

7.3. Definició d'objectius generals d'ambientalització que cada Sector, Districte, Empresa i Institut municipal pugui concretar. A partir dels objectius estratègics del Pla A+S s'han de definir uns objectius generals a estendre a tota la organització municipal de manera transversal. Els gerents han de pactar els objectius generals. El document final de la Convenció A+S ha d'ajudar a assolir aquesta fita.

8. Establir una estratègia de comunicació del programa.

Actuacions a curt/mig termini

8.1. Consolidació de les bases (documents normatius) ja existents del Pla A+S. Revisar els decrets i mesures existents relacionades amb el Pla A+S i establir uns procediments, paràmetres i/o indicadors de l'estat actual que permetin visualitzar el Pla a l'organització (tant a tècnics, com a gerents i polítics). Així mateix, cal definir un protocol pel retorn de la informació en aquelles actuacions en què hi ha una intervenció directa (per exemple, en les contractes que s'han ambientalitzat).

8.2. Establiment de paràmetres o indicadors per visualitzar millor el Pla A+S. Establir uns indicadors simples, numèrics o fàcilment quantificables (per exemple: consums d'aigua, d'energia, de paper, número de contractes ambientalitzats...) i han de ser d'interès per a cada sector: han de respondre o estar vinculats als objectius formulats.

Actuacions de futur

8.3. Incorporació del Pla A+S a cadascun dels Sectors, Districtes, Empreses i Instituts municipals. En cada organisme municipal, el gerent hauria de transmetre els objectius a nivell dels Directors de serveis per a la seva implementació. Idealment, cada sector, districte, institut municipal, empresa municipal i organisme autònom hauria de definir i assignar a una persona que tingui entre les seves funcions la responsabilitat d'executar i seguir els objectius i del Pla A+S dins del sector, districte, institut municipal, empresa municipal o organisme autònom.

8.4. Consolidació del Pla A+S a través de canals i plataformes municipals ja existents. Cal Incorporar indicadors del Pla A+S al Mapa Estratègic de cada sector en el nou model del BCN 2.0, al proper PAM. Utilitzar els sistema de suport existent a nivell administratiu (SIGEF i la seva migració a SAAB) per incorporar un camp d'entrada d'informació sobre el grau d'ambientalització de contractes (una creueta en l'expedient administratiu).

8.5. Consolidació de la comunicació d'actuacions i resultats d'ambientalització interna. Consolidar els canals de comunicació interns de l'Ajuntament per difondre les bones pràctiques i iniciatives ambientals realitzades a les dependències i sectors municipals i, així mateix, els seus resultats amb l'objectiu que la comunicació activa sigui clau en el reconeixement i participació interna.

Annexos

- **Annex 1.** Relació de treballadors i treballadores municipals participants als grups de treball.
- **Annex 2.** Recull de la difusió de la Convenció A+S.
- **Annex 3.** Programa de la Convenció A+S
- **Annex 4.** Votacions electròniques: resultats i respostes.
- **Annex 5.** Convenció A+S, un exemple d'ambientalització d'esdeveniments.
- **Annex 6.** Premi a la Millor Iniciativa + Sostenible.
- **Annex 7.** Reconeixements a les trajectòries en la incorporació de criteris de sostenibilitat.
- **Annex 8.** Resultats de l'enquesta d'avaluació de la Convenció A+S.

Annex 1. Relació de treballadors i treballadores municipals participants als grups de treball

Mireia Abril	Eva Guarino González	Sergi Salvador Carreño
Oriol Altisench Barbeito	Raquel Hernández	Oriol Salvat Devesa
Esperanza Álvarez Álvarez	Fco. José Hernández Astorga	José L. San Martín
Victor Aran Argiles	Xavier Hernández Balada	Agustí Sanahuja Castells
Sònia Armanyones Jordano	Francisco Hernández Chacón	Jordi Santiago Lozano
Berta Aubets	Xavier Hernández Marcet	Noelia Sanz Pons
Josep Manel Ballesteró Rosell	Guillermo Hurtado Romero	Jordi Segués Planes
Ramon Bardet Pampido	Núria Jardí	Laia Serra Sellarés
Josep Barjuan Sanz	Joan Jiménez Palacios	Cristina Serrano Rodríguez
Helena Barracó i Nogués	Marisa Jiménez Tremoya	Míriam Soriano
Raquel Belda	Pep Llimona Bonfill	Vicenç Soriano Amills
Eulàlia Bohigas	Àngel López Rodríguez	Míriam Soriano Chacón
Josep M ^a Busquets Vidal	Anna Majó Crespo	Antoni Torrellas Masalias
Jaume Caballería	Oscar Marin Fraile	Manel Torrent Aixa
Pere Camps	Albert Marina Perarnau	Romà Torrents Llanós
Sergi Carrasco Garcia	Isabel Martínez	Carme Torres Morales
Albert Carreras Carrasco	Jordi Millaruelo Camara	Teresa Udina Abello
Ramon Casanovas	Imma Moratalla Valls	Manuel Valdes
Cristina Castells Guiu	Inmaculada Nuño Rodríguez	Fermí Vallbé Bach
Lourdes Conesa Cañabate	Pilar Ordas Gordo	J. Andreu Verdaguer
Francesc Cornet Ciurana	Gloria Pairo Sánchez	Xavier Vilà Icart
Xavier Cuello Vivas	Margarita Parés Rifà	
Marta Cuixart Tornos	Xavier Pascual Prat	
Eduardo Cuscó Moya	Àngela Pellicer Buatell	
Joan de Fez Cuesta	Laura Peña	
Mercè Domínguez Sanz	Gerard Pol Gili	
Anna Elices Prat	Agustí Pujol Birbe	
Albert Estrany Coll	Cristòfol Querol Lacarte	
Xavier Felip Garcia	Miquel Reñé	
Esther Fornells Franco	Conxi Rey Seijas	
Antoni Galiano Barajas	Albert Rigat Vila	
Mercè Gálvez	Montserrat Rivero Matas	
Joan García Rey	Maria Rodríguez Rodríguez	
Lidia Garcia Soler	Francesc Roma Millan	
Antoni Giral Sánchez	Carles Romero Rodríguez	
Elena González Chaves	Joana Ruiz Acosta	
Jordi Grau Giménez	Anna Sala	

Moltes gràcies a tots i totes!

Annex 2. Recull de la difusió de la Convenció A+S

- **Web del Pla Ajuntament + Sostenible** →
www.bcn.es/agenda21/ajuntamentsostenible
- Banner informatiu i notícies d'actualitat.



PROGRAMA AJUNTAMENT + SOSTENIBLE

Nous passos cap a la Convenció Ajuntament+Sostenible

Ja estem més a prop de la Convenció Ajuntament + Sostenible (A+S), la jornada de balanç del programa Ajuntament+Sostenible que se celebrarà el 18 de març de 2010 a Barcelona i que servirà per acordar els objectius i les accions futures a dur a terme (2009-2012), promoure la implicació i la complicitat del conjunt de l'Ajuntament i donar visibilitat al programa en el marc municipal.

- Trobareu tota la informació relacionada amb la Convenció a la web:
www.convencioajuntamentsostenible.cat/

Premis. S'han convocat 3 premis a la Millor Iniciativa+Sostenible, per reconèixer les millors iniciatives sostenibles en curs o propostes futures realitzades en el marc de l'organització municipal. Tothom qui hagi dut a terme una experiència innovadora relacionada amb l'ambientalització interna, només ha d'omplir el formulari del premi. El premi és una estada per a dues persones a Les Planes de Son, un centre de natura i desenvolupament sostenible que es troba al Pirineu. Trobareu les bases i el formulari [aquí](#).

- **Web de la Convenció Ajuntament + Sostenible** →
<http://www.convencioajuntamentsostenible.cat>



- **INFO A+S**

- Notícia (número 31, desembre de 2009).

- **Programa Ajuntament + Sostenible**

Nous passos cap a la Convenció Ajuntament+Sostenible

Ja estem més a prop de la Convenció Ajuntament + Sostenible (A+S), la jornada de balanç del programa Ajuntament+Sostenible que se celebrarà el 18 de març de 2010 a Barcelona i que servirà per acordar els objectius i les accions futures a dur a terme (2009-2012), promoure la implicació i la complicitat del conjunt de l'Ajuntament i donar visibilitat al programa en el marc municipal.



Ja s'ha engegat la web de la Convenció!

Trobareu tota la informació relacionada amb la Convenció a la web:

www.convencioajuntamentsostenible.cat/

Segona reunió dels grups de treball

Durant el passat mes de novembre es va fer la segona sessió dels cinc grups de treball de la Convenció: ambientalització de construcció, obres i rehabilitació d'edificis públics; estalvi i eficiència de recursos ambientals en edificis públics; coordinació del

pla Ajuntament+Sostenible amb altres programes i actuacions municipals; la dimensió social de l'Ajuntament+Sostenible, i l'Ajuntament+Sostenible en el dia a dia.

A la web de la Convenció trobareu els documents de diagnòstic de cadascun dels grups, i en breu els resultats específics del segon grup de treball.

Premi a la Millor Iniciativa+Sostenible

En el marc de la Convenció, s'han convocat tres premis a la Millor Iniciativa+Sostenible, per reconèixer les millors iniciatives sostenibles en curs o propostes futures realitzades en el marc de l'organització municipal. Tothom qui hagi dut a terme una experiència innovadora relacionada amb l'ambientalització interna a l'Àrea de Medi Ambient o a qualsevol altre districte, departament, sector, empresa o institut municipal, només ha d'omplir el formulari del premi, abans del 31 de gener de 2010. El premi és una estada per a dues persones a Les Planes de Son, un centre de natura i desenvolupament sostenible que es troba al Pirineu.

Trobareu les bases i el formulari a la web de la Convenció:

www.convencioajuntamentsostenible.cat/premi.htm

- INFO A+S temàtic: la Convenció A+S (número 30, novembre de 2009).

Número 30, any 7. Novembre 2009

SUMARI

- [Què serà la "Convenció de l'Ajuntament+Sostenible"](#)
- [Objectius específics de la Convenció](#)
- [Els Grups de Treball](#)
- [L'acte de la Convenció A+S](#)
- [Premi i menció especial](#)

Programa

Ajuntament+Sostenible

ajuntamentsostenible@bcn.cat

www.bcn.cat/agenda21/ajuntamentsostenible

Nova web Convenció

Ajuntament+Sostenible:

www.convencioajuntamentsostenible.cat

- Notícia (número 29, juliol de 2009).

- **Programa Ajuntament + Sostenible**

Arrenca el procés participatiu de la Convenció A+S

La Convenció Ajuntament+Sostenible vol ser un punt d'inflexió que permeti seguir avançant en la millora continua vers la sostenibilitat en el conjunt de l'organització municipal i plantejar objectius d'ambientalització amb l'horitzó del 2012.



La Convenció A+S serà la culminació d'un procés participatiu intern de treballadors municipals. Durant el mesos de juny i juliol 93 treballadors municipals de districtes, sectors i instituts i empreses municipals s'han reunit en grups de treball temàtics per tal de realitzar una diagnosi de les accions d'ambientalització ja realitzades. Els grups temàtics són:

- Construcció, obres i rehabilitació d'edificis públics
- Estalvi i eficiència dels recursos ambientals en edificis públics
- Coordinació del pla A+S amb altres programes i actuacions municipals
- La dimensió social de l'Ajuntament +Sostenible
- L'Ajuntament + Sostenible, el dia a dia

Les sessions han estat molt participatives i es preveu una segona reunió dels cinc grups de cara al novembre del 2010, que estarà centrada en l'elaboració d'un pla d'acció. Si voleu més informació sobre la Convenció A+S, escriviu-nos: ajuntamentsostenible@bcn.cat

- **La Municipal**

- Breu notícia (número 117, febrer de 2010).

La Convenció Ajuntament+Sostenible convida a la reflexió.

Des del nostre lloc de treball i en la nostra tasca diària, podem contribuir a la protecció del medi ambient i la sostenibilitat. La Convenció Ajuntament+Sostenible és una jornada per a la reflexió col·lectiva i culmina el procés de participació intern, que treballen 5 àmbits prioritaris del programa Ajuntament+Sostenible. L'objectiu és analitzar la feina feta i acordar les accions futures. L'acte institucional de la Convenció tindrà lloc el proper mes de març. S'atorgarà un premi a la millor acció en curs o proposta futura realitzada en l'organització municipal. També hi haurà una menció especial per a la dependència municipal amb la trajectòria més destacable en favor de la sostenibilitat. Més informació: www.convencioajuntamentsostenible.cat ●


• **Butlletí Notícies de Medi Ambient**

- Notícia (número 19, gener de 2009)

Notícies de Medi Ambient
29 de gener de 2010

TREBALLEM PER L'AMBIENTALITZACIÓ

Convenció Ajuntament+Sostenible: digues-hi la teva!



Ja som més a prop de la Convenció Ajuntament+Sostenible (A+S), la jornada de balanç del Pla Ajuntament+Sostenible que se celebrarà el 18 de març de 2010 a Barcelona i que servirà per acordar els objectius i les accions futures a dur a terme (2009-2012), promoure la implicació i la complicitat del conjunt de l'Ajuntament i donar visibilitat al pla en el marc municipal. Els objectius i les accions futures del pla s'han definit a partir d'un llarg procés participatiu amb treballadors municipals referents en cada àmbit d'actuació. Ara volem estendre la participació a tots els treballadors de l'Ajuntament mitjançant l'eina Delibera, que permetrà que cadascun de nosaltres valori les accions proposades per saber així el grau d'acord i de suport que obtenen. El qüestionari estarà disponible fins al 5 de febrer de 2010.

Per accedir al senzill qüestionari per opinar i dir-hi la vostra, aneu a:
<http://www.convencioajuntamentsostenible.cat/participa.htm>.

Només seran deu minuts!

Moltes gràcies per participar-hi!

Recorda: Premi a la Millor Iniciativa+Sostenible

Heu tingut alguna experiència innovadora per estalviar paper, aigua o energia a la vostra oficina? Heu fet algun contracte amb criteris ambientals o socials? Us moveu amb bicicleta en els vostres desplaçaments interns? Heu ambientalitzat algun esdeveniment públic en què hagueu participat?

Participeu en el **Premi a la Millor Iniciativa més Sostenible!**

Com segurament deveu saber, el 18 de març de 2010 tindrà lloc la Convenció Ajuntament+Sostenible, que vol ser un punt d'inflexió per millorar l'ambientalització interna dels serveis i les dependències municipals. En el marc d'aquesta convenció s'ha organitzat el **Premi a la Millor Iniciativa més Sostenible**, amb motiu del qual s'han convocat tres premis que reconeixen les millors iniciatives d'incorporació de criteris sostenibles en curs o les propostes de futur fetes en el marc de l'organització municipal. **El termini per presentar-s'hi s'acaba el 5 de febrer de 2010**. Si a la vostra dependència o servei heu dut a terme o esteu duent a terme una experiència innovadora relacionada amb l'ambientalització interna, envieu-nos un correu electrònic explicant-nos-la!

Podeu guanyar un cap de setmana per a dues persones a l'edifici bioclimàtic de les Planes de Son i gaudir d'activitats de natura i de lleure!

Trobareu més informació sobre el premi a: <http://www.convencioajuntamentsostenible.cat/premi.htm>.
 Animeu-vos a participar-hi, el premi s'ho val!

- **Intranet de l'àrea de Medi Ambient - Parcs i Jardins (09-02-2010)**



The screenshot shows a news article on the Barcelona City Council website. The header includes the 'Medi Ambient' logo and the URL 'http://www.parcijardins.net'. The article title is '09-02-2010 • Obertes les inscripcions per participar a la Convenció Ajuntament+Sostenible'. The text describes the event on March 18th at Centre Cívic La Sedeta, aimed at improving municipal services and environmentalization. It mentions that registration is free and limited, and provides the website <http://www.convencioajuntamentsostenible.cat> for more information. A 'Tornar' button is visible in the top left of the article content area.

Medi Ambient
http://www.parcijardins.net

Notícia

Ajuntament de Barcelona
Medi Ambient
Dimarts 3 de març

Tornar

09-02-2010 • Obertes les inscripcions per participar a la Convenció Ajuntament+Sostenible

El proper 18 de març se celebrarà al Centre Cívic La Sedeta la Convenció Ajuntament+Sostenible, el punt d'inflexió per millorar l'ambientalització interna dels serveis i les dependències municipals. La Convenció culmina un procés participatiu que, a través del Pla Ajuntament+Sostenible, ha ajudat a definir objectius i accions futures d'ambientalització.

Per participar-hi només cal formalitzar la inscripció a través del web <http://www.convencioajuntamentsostenible.cat>. La inscripció és gratuïta i les places són limitades.

Animeu-vos a participar a la Convenció Ajuntament+Sostenible!

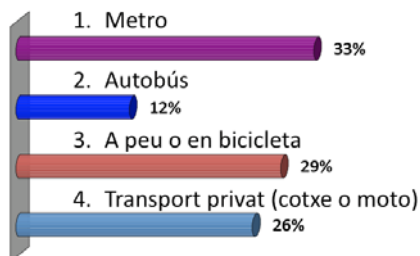
Annex 3. Programa de la Convenció Ajuntament + Sostenible

A continuació, es presenta el programa de la Convenció Ajuntament + Sostenible.

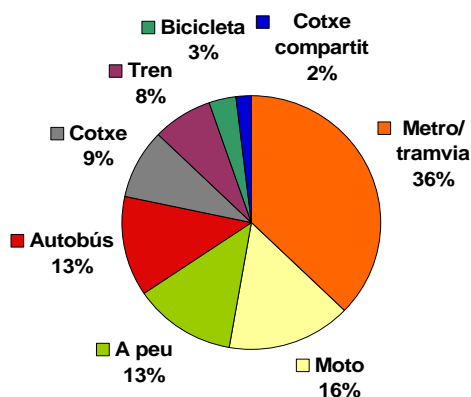
- 8.15 Acreditacions.
- 9.00 Benvinguda i introducció a la Convenció Ajuntament + Sostenible. Sr. Jordi Hereu, Alcalde de Barcelona.
- 9.30 Conferència “La responsabilitat de l’Administració Pública en el camí cap a la sostenibilitat”. Sr. Víctor Viñuales, Director de Fundación Ecología y Desarrollo.
- 10.15 El paper de l’Ajuntament de Barcelona. Sr. Andreu Puig, Gerent Municipal.
- 10.40 “El Pla Ajuntament + Sostenible. La sostenibilitat a l’Ajuntament de Barcelona: bones pràctiques en la gestió interna”. Audiovisual.
- 11.00 Pausa Cafè.
- 11.30 El procés de treball que ens ha portat fins aquí: un recorregut pels grups de treball, la participació on-line i presentació del document final. Sra. Helena Barracó, responsable Pla A + S.
- 12.00 L’Ajuntament + Sostenible: reptes de futur, el compromís de l’Ajuntament. Sra. Imma Mayol, Tinenta d’Alcalde de Medi Ambient.
- 12.20 Presentació dels finalistes i nomenament dels guanyadors del premi i dels reconeixements institucionals.
- 12.50 Cloenda de l’acte. Sra. Imma Mayol, Tinenta d’Alcalde de Medi Ambient.
- 13.00 Aperitiu a peu dret.
- 14.00 Fi de la Convenció A + S.

Annex 4. Votacions electròniques: resultats i respostes

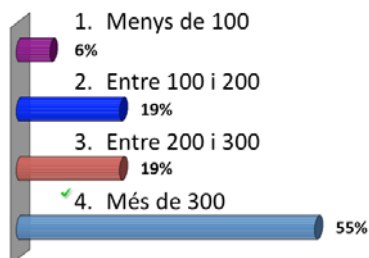
1. Quin és el mitjà de transport principal que heu utilitzat per arribar fins a la Convenció?



A partir de la informació facilitada pels assistents sobre el mitjà de transport i l'adreça d'origen, en el moment de la inscripció, van calcular-se les emissions de CO₂ generades degut al desplaçament dels assistents fins la seu de l'acte. Els resultats obtinguts han estat els següents:



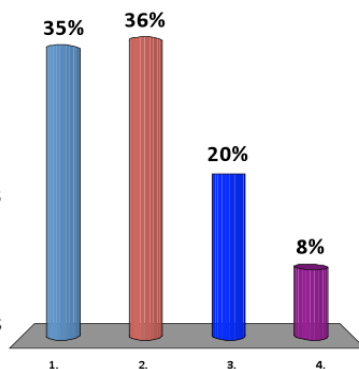
2. ¿Quantes organitzacions s'han adherit al Compromís Ciutadà vers la Sostenibilitat – Agenda 21?



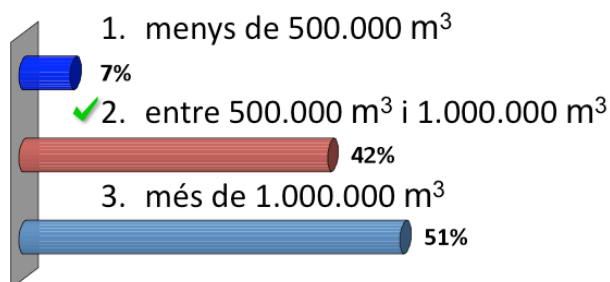
La resposta correcta és més de 300: concretament 337 entre empreses, associacions i ONGs. I 110 d'aquestes entitats han concretat el seu compromís en un Pla d'Acció.

3. ¿Quin creus que és l'instrument més eficaç per avançar en la gestió interna sostenible?

1. La formació i sensibilització dels treballadors
2. La introducció de criteris ambientals i socials en la compra i contractació pública
3. L'aprovació de decrets, mesures de govern o altres instruments polítics
4. La sensibilització a les empreses proveïdores per a què ofereixin serveis més sostenibles

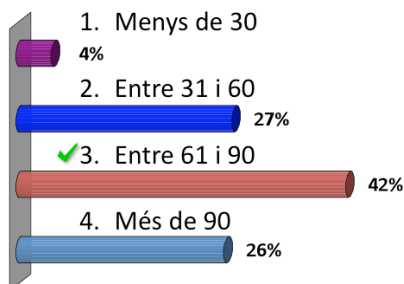


4. Quin volum de consum d'aigua d'origen freàtic va consumir els serveis municipals i per tant ens estalviem de l'aigua potabilitzada l'any 2009?



Els serveis municipals van fer un consum d'aigua freàtic de 945.952 m³, per tant aquesta aigua es va estalviar del consum d'aigua potable. El servei municipal que més aigua freàtica consumeix és el rec de zones verdes, que suposa un 38% del consum de freàtic, el segueixen el consum per la neteja viària i el consum per fonts ornamentals. El consum d'aigua freàtica pels serveis municipals el 2009 va suposar un 30% respecte el total d'aigua consumida el 2009.

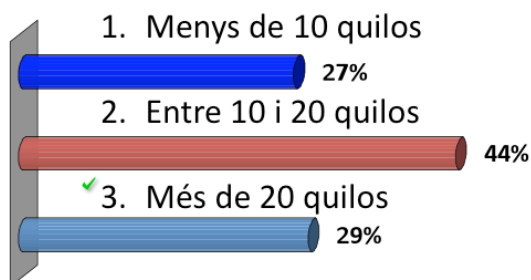
5. ¿Quantes instal·lacions solars (tèrmiques i fotovoltaïques) hi ha instal·lades als edificis municipals?



Als edificis municipals de Barcelona hi ha 90 instal·lacions solars instal·lades: 52 per produir energia solar tèrmica i 38 per produir energia fotovoltaica.

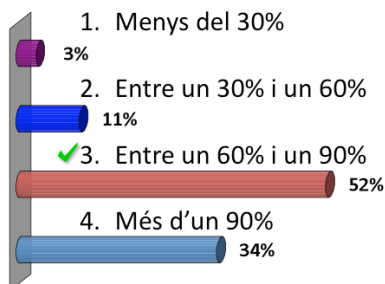
En el cas de les instal·lacions fotovoltaïques municipals existents: en edificis d'oficines, escoles bressol, al Fòrum, etc.; aquestes suposen una potència fotovoltaica instal·lada de 1.650 kWp (quilovats pic), i produeixen l'energia elèctrica que necessitarien aproximadament 890 habitatges d'uns 80 m² durant tot un any!

6. Quants quilos de paper DINA4 gasta un treballador a l'any?



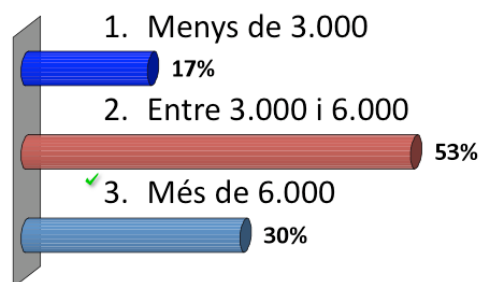
La resposta correcta és més de 20 quilos, exactament durant 2009 es van consumir 21,11 quilos de paper dinA4 per treballador (més de 4.000 fulls). Tot i que el consum de paper s'ha estabilitzat en els darrers anys al voltant dels 20 quilos al 2006 el consum era de 17,46 quilos per treballador a l'any, així que es poden "practicar" mesures per estalviar paper.

7. Quin percentatge suma el paper i cartró en els residus generats en una oficina municipal?



Segons les anàlisis de brossa realitzades a oficines municipals de l'Ajuntament el paper i cartró sumen el 75% dels residus generats en una oficina: el paper és un 60% i un 15% més és cartró. Un 9% són plàstics i la resta són percentatges petits d'altres materials (vidre, metalls, restes de menjar...)

8. ¿Quants quilos de cafè de comerç just es serveixen a l'any a les màquines de vending instal·lades a les dependències municipals?



A les dependències municipals hi ha 119 màquines amb cafè de comerç just que distribueixen anualment 9.520 quilos de cafè a l'any el que representa que entre tots ens prenem gairebé un milió de cafès a l'any (952.000) (càlcul: 10gr de cafè = 1 tassa)

- Es contracta el servei de càtering a una fundació que promou la reinserció laboral de persones en risc d'exclusió, s'empra vaixel·la reutilitzable en el servei de càtering i s'ofereixen productes de cultiu ecològic i de comerç just.



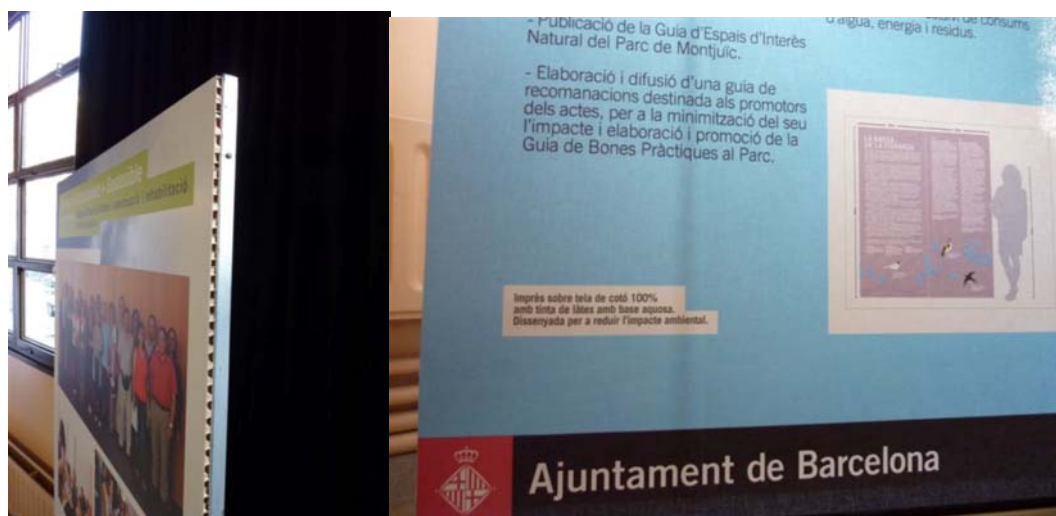
- Es recullen selectivament els residus generats pel servei de càtering.
- Es redueix el consum de materials, minimitzant-ne el seu lliurament, i tan sols oferint material d'escriptura amb característiques ambientals a aquells assistents que en necessitin.



- Les acreditacions es fan en cartró reciclat i es recuperen per al seu posterior reciclatge.



- S'editen els pòsters dels candidats als premis a la millor iniciativa més sostenible utilitzant un material fet de cotó 100% i imprès amb tintes al làtex que tenen certificació ambiental.



- S'informa als participants sobre les actuacions ambientals que s'han incorporat en l'organització de la convenció.



- Es calculen les emissions de CO₂ generades a la seu de la convenció (electricitat, i climatització dels espais) i les generades pels desplaçaments dels participants a l'acte. Aquestes emissions es compensaran a través de la iniciativa ZeroCO₂ (www.ceroco2.org) en un projecte de reforestació a la selva de Lucindo a Brasil.

Per al projecte d'ambientalització d'aquest acte s'ha comptat amb l'assessorament de l'Oficina de Medi Ambient de la Universitat Autònoma de Barcelona i s'han seguit els criteris de sostenibilitat que es troben a la Guia de congressos més sostenibles, editada per l'Ajuntament de Barcelona ([consulta-la aquí](#)).

Annex 6. Premi a la Millor Iniciativa + Sostenible

A continuació, es presenta un resum de les vuit candidatures presentades al Premi a la Millor Iniciativa + Sostenible.

- El Josep Barjuan de l'**Agència de promoció del Carmel i Entorns SA** presenta el Pla Estratègic de Sostenibilitat del Carmel. Un Pla que estructura les actuacions de sostenibilitat de forma integral, transversal i participativa en de l'Àrea Extraordinària de Rehabilitació Integral (AERI).

Nom de la iniciativa: Pla estratègic de Sostenibilitat del Carmel (AERI)
Dependència: Agència de Promoció del Carmel i Entorns S.A.

Descripció general

L'any 2005 l'Agència s'adhereix al Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat i elabora el Pla Estratègic de Sostenibilitat del Carmel (PES).

El PES estructura i coordina integral, transversal i participativament les actuacions de sostenibilitat de l'Àrea Extraordinària de Rehabilitació Integral (AERI).

Aquestes actuacions de sostenibilitat s'estructuren en línies estratègiques que inclouen els següents projectes i accions:

- 1.Introducció de consideracions ambientals en el disseny de l'espai públic.
- 2.Desenvolupament urbanístic sostenible.
- 3.Incorporació de criteris ambientals en l'edificació.
- 4.Impuls d'una gestió sostenible de l'Agència i l'educació ambiental al barri.
- 5.Comunicació i participació en el Pla Estratègic de Sostenibilitat.

Sostenibilitat

Beneficis ambientals

Preveure i corregir formes de contaminació com riscos naturals i tecnològics.

Protegir els espais lliures i fomentar la biodiversitat.

Beneficis socials

Afavorir la compactació i optimització del sòl urbà existent.

Integrar la planificació urbanística i les polítiques de transport minimitzant la mobilitat obligada.

Potenciació de la diversitat d'usos i barreja de sòl residencial, activitats econòmiques, equipaments i serveis.

Mantenir la identitat i millorar la qualitat del paisatge urbà.

Millora de les condicions de vida i cohesió social.

Beneficis econòmics

Fomentar l'estalvi i l'ús eficient dels recursos naturals.

Fomentar la construcció eficient.

Calendari

maig 2006- 2014





Imprès sobre fulla de cotó 100% amb tinta de làser amb base aquosa.

- El Roser Gorgori Ramon i la Laia Serrano Riera de la **Unitat Parc de Montjuïc (BSMSA - Divisió Lleure)** presenten el Projecte GAIA un projecte que vol fer del Parc de Montjuïc un parc central referència de sostenibilitat a Barcelona, aconseguir la participació dels agents socials, operadors i institucions en el funcionament del Parc i preservar els valors naturals del Parc.

Nom de la iniciativa: Projecte GAIA
Dependència: Unitat Parc de Montjuïc (BSMSA - Divisió Lleure)

Descripció general

El projecte Gaia recull les mesures plantejades des de la Unitat Parc Montjuïc amb l'objectiu d'aconseguir un enfocament participatiu que inclogui els diversos factors coexistents al Parc, garantint d'aquesta manera un entorn més sostenible, a la vegada que es redueix la contaminació, es protegeix la biodiversitat i es promouen mesures coordinades amb els agents socials vinculats al Parc.

Les principals mesures són:

- A partir de la diagnosi ambiental del Parc, es fa un seguiment dels indicadors de residus, aigua i energia per a la posterior reducció de consums.
- Introducció del vehicle elèctric (lloguer, estacions...) i promoció del vehicle compartit per a treballadors del parc, amb la creació d'un enllaç dins el Web de BSM.
- Publicació de la Guia d'Espais d'Interès Natural del Parc de Montjuïc.
- Elaboració i difusió d'una guia de recomanacions destinada als promotors dels actes, per a la minimització del seu impacte i elaboració i promoció de la Guia de Bones Pràctiques al Parc.

Impressió sobre tela de cotó 100% amb tinta de làtex amb base aquosa. Dissenyada per a reduir l'impacte ambiental.

Sostenibilitat

Beneficis ambientals

Millora de l'impacte en la reducció de residus (10% anual fins 2004), d'aigua (12% fins 2005) i d'energia (15% en l'enllumenat fins 2005 i un 2,77% en fonts ornamentals).

Reducció de la contaminació acústica i de GEH amb la pacificació del trànsit rodat.

Vetllar per la protecció del Parc.

Detecció d'incidències ambientals a través de la inspecció.


Beneficis socials

Integració amb els diferents agents socials.

Reducció de la contaminació i llure circulació de vianants (increment anual de l'ús del servei llançadora al Palau Sant Jordi del 2-5% anual).

Beneficis econòmics

Beneficis associats a la reducció del trànsit rodat i a l'estalvi de consums d'aigua, energia i residus.



Exemplaritat


Mesures aplicables a altres dependències amb independència de les tasques desenvolupades. El projecte estableix fites amb previsió de futur.

Innovació

Capacitat de millora en relació amb l'entorn natural i promoció de models de desenvolupament sostenible i d'educació ambiental.

Calendari

2006- projecte en procés continuat.

- La Dolors Febles Domènec de **BAGUR S.A.** presenta el Projecte d'urbanització del parc de Joan Raventós consistent en la recuperació i integració del Parc Joan Raventós, un entorn de significat valor paisatgístic i ecològic com a parc urbà. L'objecte del projecte és la recuperació de les aigües de pluja i el seu tractament amb sistemes de drenatge sostenible per a la seva reposició a l'aqüífer. També és objecte del projecte evitar l'aportació d'aigües de pluja al sistema general de clavegueram.

Nom de la iniciativa: Projecte d'urbanització del parc de Joan Raventós
Dependència: Bagur SA

Descripció general

Recuperació i integració del Parc Joan Raventós com a entorn de significat valor paisatgístic i ecològic i parc urbà.

Sostenibilitat

Beneficis ambientals

Urbanització de baix impacte: reduir la impermeabilització del sòl.

Captació del aigua de pluja per al seu reaprofitament: recarrega d'aqüífers, reg, neteja.

Vincula el desenvolupament urbà al cicle del aigua de forma local.

Disminueix el risc d'inundacions.

Disminueix el volum de aigües contaminades i el consum d'energia.

Disminueix l'efecte illa de calor (contraresta l'augment de temperatura que provoquen les superfícies asfaltades).

Evita les descàrregues dels sistemes unitaris a les platges.

Millora el funcionament de las depuradores i evita l'abocament d'aigua de pluja a la xarxa de col·lectors.

Beneficis socials

Integra les aigües de pluja al paisatge urbà, com a valor social i qualitat estètica. Re-aprendre la gran importància i valor indiscutible de l'aigua a les ciutats.

Beneficis econòmics

Disminueix el consum d'energia (bombeig, depuració, transport ...).

Redueix el cost de construcció respecte als sistemes convencionals de drenatge.

Exemplaritat

Model extrapolable a totes les futures actuacions al espai públic, donada la senzillesa constructiva, eficàcia tècnica i economia a mig i llarg termini a nivell d'urbanització i planejament urbà.

Innovació

Importància de l'aprofitament de las aigües de pluja en origen i la seva depuració mitjançant sistemes naturals.

Calendari

2005- 2009



Esquema de superfícies



Imatge del estatj de deterioració



Detall d'un àrea d'aprofitament d'aigües pluvials

Imprés sobre tela de cotó 100% amb tinta de Làtex, no classificada com a material perillós, dissenyada per a reduir l'impacte ambiental

- El departament de **Comunicació del Districte de Gràcia** presenta el Recull de premsa Ciber-Ecològic consistent en elaborar i enviar per correu electrònic el Recull de premsa diari (inclòs el del cap de setmana) i així s'evita fer 298 fotocòpies.

Nom de la iniciativa: Recull de premsa Ciber-Ecològic
Dependència: Departament de Comunicació - Districte de Gràcia

<p>Descripció general</p> <p>Elaboració i tramesa diària, inclosos caps de setmana, del recull de premsa. Cada titular de notícia és un vincle d' accés ràpid a la informació, que estalvia 298 fotocòpies (153 fulls a doble cara).</p>	<p>Sostenibilitat</p> <p>Beneficis ambientals</p> <p>Estalvi de paper i de tinta.</p> <p>Menor deteriorament de la màquina fotocopiadora.</p> <p>Menor consum energètic (en un any es gasten 47.736 fulls DIN-A4 i es fan unes 90.168 fotocòpies).</p> <p>Beneficis socials</p> <p>Conscienciació que és possible dur a terme, des de la iniciativa individual, una acció que reporta en beneficis col·lectius i quantificables.</p> <p>Menys treball físic de transport de paper.</p> <p>Menys temps dedicat a fotocòpies.</p>	<p>Beneficis econòmics</p> <p>Cost d'estalvi de paper (47.736 fulls DIN-A4).</p> <p>Estalvi fotocòpies (90.168 fotocòpies/ any).</p> <p>Estalvi energètic i de transport.</p> <p>Exemplaritat</p> <p>Departaments de Comunicació dels Districtes i serveis que realitzen reculls de premsa.</p> <p>Calendari</p> <p>Inici 20 de gener 2010 – sense data de finalització.</p>
---	--	---




Impress sobre tela de cotó 100% amb tinta de Làtex, no classificada com a material perillós, dissenyada per a reduir l'impacte ambiental

- La Juani Gómez del **Departament de Comunicació i Qualitat (Gerència d'Educació, Cultura i Benestar)** presenta "La ciutat de les persones". La Ciutat de les Persones és una de les activitats emmarcades en les festes de la Mercè i es tracta d'un esdeveniment que vol fer visible i informar dels serveis que l'Ajuntament ofereix a les persones. Aquesta activitat s'ambientalitzava des de 2007 (minimització i reciclatge de residus, foment del transport públic, compensació de les emissions de CO2...). Hi participen més de 17 serveis municipals i hi assisteixen més de 200.000 persones.

Nom de la iniciativa: La Ciutat de les Persones
Dependència: Departament de Comunicació i Qualitat (Gerència d'Educació, Cultura i Benestar)

Descripció general

Esdeveniment que vol fer visible i informar dels serveis que l'Ajuntament ofereix a la ciutadania, tot reproduint la ciutat amb els seus equipaments, serveis principals, a la vegada que crea un espai atractiu, de participació, festa i d'animació.

Ubicat al barri de Gràcia, l'any 2007 va iniciar un projecte d'ambientació.



Sostenibilitat

Beneficis ambientals

- Redueix la generació de residus i soroll.
- Optimitza el consum de recursos.
- Separació de residus en contenidors. Instal·lació de papereres de cartró i de fracció resta.
- Estableix la logística per a la recollida de residus.
- Racionalitza el consum energètic.
- Sectoritza la instal·lació elèctrica.
- Introdueix criteris ambientals als plec de contractació.
- Utilitza elements de decoració fets amb material reciclat.
- Reutilitza de materials d'altres edicions.
- Fomenta les bones pràctiques ambientals.
- Fomenta l'ús del transport públic. Compensació de les emissions de CO₂ en un projecte de la iniciativa ZeroCO₂ (600 per cada carpa reutilitzada i 200 compensació emissió CO₂).

Beneficis socials

- Informa i sensibilitza els assistents de les bones pràctiques ambientals dutes a terme.
- Involucra tots els agents.
- Millora la imatge de l'esdeveniment. Treballa amb proveïdors amb pràctiques sostenibles.
- Alt índex de participació: 218.638 assistents.

Beneficis econòmics

- Reducció de costos energètics, tractament de residus i matèries reutilitzades.

Exemplaritat

- Extrapolable a d'altres esdeveniments de qualsevol dependència municipal.

Innovació

- Introdueix les bones pràctiques sostenibles en el procés de disseny de l'espai i desenvolupament de l'acte. Incorpora actituds corporatives responsables.
- Aporta eficiència a la gestió, mitjançant millores introduïdes durant tot el procés de producció.

Calendar

- Anual. Festes de la Mercè.



Imprès sobre tela de cotó 100% amb tinta de làtex amb base aquosa. Dissenyada per a reduir l'impacte ambiental.

- L'Imma Santos, el Cristòfol Querol i la Rosa Ferrer del **Patronat Municipal de l'Habitatge** presenten la Campanya informativa i de sensibilització energètica en habitatges amb serveis per a gent gran. Aquesta iniciativa va consistir en informar als usuaris sobre les qualitats dels seus edificis i les seves vivendes en relació a les oportunitats d'estalvi d'aigua i energia, pràctiques senzilles d'estalvi i sensibilitzar sobre les problemàtiques ambientals vinculades al consum no responsable d'energia.

Nom de la iniciativa: **Campanya informativa i de sensibilització energètica en habitatges amb serveis per a gent gran**
Dependència: **Patronat Municipal de l'Habitatge**

Descripció general

Campanya informativa i de sensibilització en els habitatges amb serveis per a gent gran que té com a objectiu sensibilitzar en l'ús responsable de l'energia i informar sobre les característiques de l'habitatge i equipaments domèstics. S'ha dut a terme en dues accions principals:

1. Visites porta a porta, amb explicacions sobre l'habitatge i l'estalvi energètic i el lliurament d'una fitxa de consells bàsics per una vivenda respectuosa amb el medi ambient pel que fa al consum d'aigua, energia i residus a la llar.

2. Xerrades informatives a altres promocions d'habitatges amb serveis per a gent gran del Patronat Municipal de l'Habitatge. Obertes a totes les persones de l'edifici.

Imprès sobre tela de cotó 100% amb tinta de làser, no classificada com a material perillós, dissenyada per a reduir l'impacte ambiental

Sostenibilitat

Beneficis ambientals

Canvi d'hàbits dels usuaris: tots som responsables del canvi climàtic i d'altres problemàtiques ambientals. La solució passa per la implicació de tothom i l'adquisició de compromisos des de la llar.

Beneficis socials

Conscienciació i canvi d'actitud dels usuaris.

Conscienciació sobre la construcció, per part de l'Ajuntament d'habitatges de qualitat, equipats amb tecnologies innovadores que milloren la qualitat de vida i respectuoses amb el medi ambient.

Beneficis econòmics

Estalvi en la factura d'aigua i llum, aspecte destacable en aquest cas per tractar-se d'habitatges per a gent gran.

Exemplaritat

Extrapolable a promocions d'habitatges d'altres tipologies (per a joves, afectats urbanístics, etc.).

Ja d'ha dut a terme alguna experiència en el cas de la remodelació del Bon Pastor.

Innovació

Garanteix la correcta instal·lació dels equipaments i alhora facilita als usuaris l'aprenentatge del seu ús i manteniment.

Acompanyament en el seu primer contacte, facilitant-los tota la informació i formació necessàries.

La utilització i l'ús sostenible dels habitatges pels adjudicataris és un factor clau per donar continuïtat i efectivitat als esforços fets des del punt de vista de la concepció arquitectònica dels edificis.

Calendari

Octubre 2009 – novembre 2009



- L'Imma Santos, el Cristòfol Querol, la Cecília Colomer i el Jaume Vallbé del **Patronat Municipal de l'Habitatge** presenten la Incorporació de la trigeneració en la promoció de Navas de Tolosa, un sistema innovador i eficient que genera electricitat calor i fred per subministrar a equipaments i habitatges.

Nom de la iniciativa: Incorporació de la trigeneració en la promoció de Navas de Tolosa

Dependència: Patronat Municipal de l'Habitatge

Descripció general

Incorporació d'accions innovadores en matèria de construcció sostenible a la promoció de Navas de Tolosa/ Indústria.

La trigeneració és un eficient sistema que genera electricitat, calor i fred. Parteix de la generació d'energia elèctrica a la mateixa promoció a partir de la combustió de gas: genera aigua calenta sanitària, calefacció i fred per subministrar als equipaments i habitatges.

L'energia elèctrica sobrant es ven a la xarxa de subministrament.

Sostenibilitat

Beneficis ambientals

Optimització de la producció i consum d'energia.

Minimització de les emissions de CO₂ en habitatges més sostenibles i respectuosos amb el medi ambient.

Beneficis socials

Conscienciació que l'Ajuntament de Barcelona, a través del Patronat Municipal de l'Habitatge, construeix habitatges de qualitat, equipats amb tecnologies innovadores i respectuoses amb el medi ambient.

Sensibilitzar la ciutadania respecte les problemàtiques ambientals i el consum responsable d'energia.

Proporcionar un major benestar als usuaris del parc d'habitatges públics del PMHB.

Beneficis econòmics

Estalvi en les factures d'aigua i llum. (Reducció del consum d'energia primària entre un 25 i un 35%).

Exemplaritat

Experiència extrapolable a d'altres promocions d'habitatges que el Patronat pugui desenvolupar en un futur.

La trigeneració pot ser un bon sistema per aplicar en la construcció d'habitatges i equipaments de tot tipus per a la ciutat.

Innovació

Iniciativa innovadora en tant que dota els habitatges d'un sistema de fred a l'estiu, per tal que els usuaris se'n puguin beneficiar. Fins a l'actualitat les promocions del Patronat no comptaven amb un sistema de refrigeració que, en el cas de Navas, es farà per terra radiant.

Calendari

novembre 2009- quart trimestre 2011.





Imprès sobre tela de cotó 100% amb tinta de llotx amb base aigua. Dissenyada per a reduir l'impacte ambiental.

- El Ricard Alsina i el Joan Marc Craviotto de l'Àrea de Medi Ambient presenten la iniciativa Aspiració localitzada de pols en obres de construcció: un projecte d'innovació per dissenyar i construir un aspirador localitzat per operacions de tall en les obres de construcció de la ciutat i, així, reduir el nivell de partícules en suspensió en l'aire i millorar la seva qualitat.

Nom de la iniciativa: Aspiració localitzada de pols en obres de construcció
Dependència: Medi Ambient

Descripció general

La concentració de pols en l'atmosfera, especialment les partícules amb diàmetre inferior a 10 micres són perjudicials per a l'organisme, ja que hi penetren fàcilment.

Es consideren un problema ambiental molt sever i són factors que influeixen en diverses malalties com el càncer de pulmó i els problemes cardiovasculars.

La iniciativa promou el disseny d'un aspirador localitzat per operacions de tall en les obres de construcció de la ciutat. En cada obra pública es realitzen centenars de talls de diversos materials per a la rehabilitació i/o construcció d'infraestructures. L'aspirador, encara no inventat, es col·locarà en la línia d'expulsió de la pols en les operacions de tall amb serra radial, absorbint-la en un percentatge molt elevat.

Imprès sobre tela de cotó 100% amb tinta de làtex amb base aquosa. Dissenyada per a reduir l'impacte ambiental.

Sostenibilitat

Beneficis ambientals

Reducció dels nivells de concentració de partícules en suspensió causades per les obres.

Beneficis socials

Reducció de malalties, morts prematures i millora de la qualitat de vida dels ciutadans de Barcelona.

Beneficis econòmics

Generació d'activitat econòmica a Catalunya per la impulsió d'un nou producte.

Creació de llocs de treball.

Previsió d'estalvi econòmic en despeses sanitàries.

Exemplaritat

Aplicable a la resta de municipis.

Innovació

Producte inexistent actualment.

Alt component d'innovació tecnològica.

Calendari

gener 2010 - desembre 2010



Annex 7. Reconeixements a les trajectòries de dependències municipals en la incorporació de criteris de sostenibilitat

A continuació, es presenten les dependències reconegudes per la seva trajectòria en la incorporació de criteris de sostenibilitat en la gestió de les seves funcions.

L'Ajuntament de Barcelona atorga el Reconeixement a la trajectòria en la incorporació de criteris de sostenibilitat en la gestió a:

- **“Servei Central de Compres de Serveis Generals de l'Ajuntament de Barcelona”.**
- **“Patronat Municipal de l'Habitatge de Barcelona”.**
- **“Districte de Gràcia”.**

• **Servei Central de Compres de Serveis Generals**

Des del 2002 el Servei Central de Compres realitza accions vers la millora ambiental dels productes adquirits per l'Ajuntament:

1. Des de l'aprovació del Decret del paper reciclat a l'abril del 2002, el Servei Central de Compres elabora l'indicador del consum de paper reciclat per a totes les dependències municipals.
2. El Servei Central de Compres homologa tòners originals i reciclats. Al 2004 el 80% de la compra de tòners eren tòners reciclats, el que comporta el reaprofitament de materials que altrament es convertirien en residu.
3. I, especialment, cal destacar l'esforç realitzat en la incorporació de criteris ambientals en les contractes centralitzades de:
 - equips informàtics (2001).
 - paper en raima (2002, 2005, actualment en revisió).
 - material d'oficina (2002, 2005).
 - consumibles d'ofimàtica (2002).
 - subministrament global de carburants i lubricants per vehicles (2005, 2009).
 - mobiliari d'oficina (2006).

- **Patronat Municipal de l'Habitatge de Barcelona**

Des de l'any 1996 el Patronat Municipal de l'Habitatge inclou criteris de sostenibilitat en les seves promocions.

A més actualment compta amb 2.000 m² de plaques solars per a la producció d'ACS instal·lades als terrats dels seus edificis de lloguer i més de 25 promocions de lloguer on s'han incorporat solucions constructives i tècniques amb criteris de qualitat ambiental i d'eficiència energètica. Amb les promocions de venda, els habitatges construïts amb criteris de sostenibilitat són més de 3.000.

El Patronat també està realitzant una important tasca d'innovació en plantejar solucions per a la millora energètica global dels edificis (trigeneració, *district heating*, etc...).

- **Districte de Gràcia**

Des de 2003 promou accions per ambientalitzar les festes del barri (Festa Major, Foguerons, Sant Medir, Carnestoltes i desenes de festes veïnals) i per millorar la gestió ambiental interna.

El 2009 el Consell Plenari del Districte de Gràcia aprova una Mesura de Govern "Sobre la Promoció de l'Ambientalització de les Dependències del Districte". Aquesta Mesura respon al compromís d'introduir paràmetres ambientals en el conjunt de la seva activitat.

Algunes de les accions més destacades són:

- elaboració del Mapa Ecològic (paper i digital).
- creació del Consell de Medi Ambient.
- informació ambiental a través del butlletí "De Verd" (a més de Ràdio Gràcia, o butlletins electrònics, etc).
- incorporació de criteris ambientals en la construcció de la biblioteca de Lesseps, en el plec d'impremta, en la de gestió dels centres cívics - en especial el del Coll -.
- implicació en el Punt Verd de Gal·la Placídia i el Punt Verd Col·laborador (Tabuenca), i la promoció dels mercats d'intercanvi.

Annex 8. Resultats de l'enquesta d'avaluació de la Convenció A+S

L'acte de la Convenció es va valorar en termes generals molt positivament. El 96% dels enquestats considera que els objectius han estat clars i entenedors, i més del 70% considera que l'acte va complir les seves expectatives. Tot destacant en algun comentari que els objectius han estat molt clars i que s'haurien d'impulsar des del Plenari Municipal.

Així mateix, l'àmplia majoria de participants va considerar que el document "Pla Ajuntament + Sostenible, compromisos de futur" recull els elements bàsics del futur del Pla A+S.

Pel que fa a la ponència marc d'en Víctor Viñuales i l'audiovisual del Pla A+S també es va valorar positivament i es va destacar que l'audiovisual es podria utilitzar com a recurs divulgatiu més enllà de la pròpia convenció.

En quant al Premi a la Millor Iniciativa + Sostenible i al Reconeixement Institucional a les dependències amb major trajectòria en l'àmbit ambiental, ambdues iniciatives van valorar-se molt positivament, destacant-se, en alguns comentaris, la important funció del premi i els reconeixements com a incentius que es podrien consolidar. D'altra banda, un 40% dels participants van mostrar-se interessats en poder disposar dels pòsters dels projectes presentats al Premi com a exposició temporal a les seves dependències, sent una bona eina d'informació i sensibilització, tal i com algun comentari va indicar.

En relació als aspectes organitzatius de la Convenció A+S, en termes generals va valorar-se de manera positiva l'espai de celebració de l'acte, sobretot el fet d'haver-se realitzat en un espai municipal, aprofitant els recursos propis del consistori. En aquest mateix sentit, totes les accions d'ambientalització aplicades a l'acte van ser valorades positivament per més del 90% dels enquestats, ressaltant-se en algun dels comentaris la necessitat d'estendre aquestes mesures a qualsevol altre acte municipal.

La dinamització de l'acte, a través de la conducció per part d'en Francesc Roma i Carles Vázquez, així com del procés interactiu de votacions electròniques, també va resultar molt encertada segons gran part dels participants. En aquest últim cas, algun comentari considera positivament l'aprofitament de les TIC per fomentar la participació.

Dins de l'enquesta d'avaluació, també cal destacar alguns dels suggeriments realitzats. Alguns comentaris van considerar la necessitat de donar una visió més autocrítica a futurs processos avaluatius, com el de la Convenció A+S, donant major èmfasi a les febleses, alertes i amenaces.

D'altra banda, també s'apuntava la necessitat de que tots els nivells de l'organització realment interioritzin la sostenibilitat com un dels objectius principals de Ajuntament, especialment els càrrecs de confiança i tècnics de responsabilitat de tots els sectors.

Algunes de les propostes recollides també trobaven interessant que en futurs actes assisteixin ponents d'altres països, per exemple de municipis mediterranis adherits al compromís de l'Agenda 21 o involucrats en altres processos o models de sostenibilitat municipal, per explicar el seus models i experiències.

Finalment, la Convenció va ser puntuada amb una mitjana de 8,6 (sobre 10), una valoració molt positiva que reflecteix la satisfacció global dels treballadors i treballadores municipals amb el procés de treball realitzat i que, tal i com algun dels comentaris recull, fa indispensable realitzar reflexions i pràctiques com les dutes a terme en la Convenció Ajuntament + Sostenible.